

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K. [za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljenje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za goznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Grof Gleispach in okrajno sodišče v Ptuju!

Iz Štajerskega, 15. dec.

»Slovenski Narod« je že mnogo pisal o predsedniku našega nadsodišča. Mnogo se je že pisalo o njem, a mnogo je še, česar se še ni pisalo.

Posebno pozornost je obrnil grof Gleispach na Ptuj. Tukaj mu je lega ugodna. Izmed 10 sodnikov ni nobenega Slovenca. To je že nekaj! A tudi od teh 10, ki so seveda zagrizeni nemški nacionalci — »Südmark« vžigalice so na vsaki sodni mizi na razpolago — ne znata več ko dva pravilno slovenski. Drugi govorijo sicer nekaj, kar imenujejo slovensko govorjenje, pa tako, da jih naj »hudič« razume. Sicer jim pa na Ptuj tudi ni treba znati pravilno slovensko, kajti vsak protokol, vsako razsodbo itd. to se vse piše samo v blaženi nemščini. Kar je najbolj vnebovpijoče, pa je, da se tudi pri kazenskem oddelku pri slovenskih strankah po največ z nemščino »baranta«. Ne oziraje se na določbe kazensko pravnega reda, da se mora protokolirati v stranki znanem jeziku, se na Ptuj po večini vse nemški odpravi. Stranka podpiše v nemškem jeziku pisan protokol in to je dovolj. Ali je razumela, kaj se je pisalo, ali ne, to se še v poštev ne jemlje. Že dve leti se ni porabil niti eden slovenski protokol za glavne razprave pri kazenskem oddelku, razsodbe se pa samo takrat slovenski pišejo, kadar kakšen slovenski odvetnik vloži na slovensko ovadbo priziv, sicer pa se tudi ne glede na slovenske ovadbe razsodbe pišejo le v nemščini. Že dve leti ni dobila nobena stranka v ptujskem okraju slovenske razsodbe vročene, dasi je v tem okraju 90% nemščine nezmožnih ljudi.

Pa tudi to še ni dovolj! Ako prinese ena ali druga stranka take nemške sklepe v sodišče in vpraša, kaj da to pomeni, se jo nažene, rekoč, naj čita »Windischer«.

Kake zmote nastanejo prav radi tega in koliko trpi justica pri takih slučajih, to nam kaže dejstvo, da je moral

pri neki zadevi preiskovalni sodnik dr. Morak biti zaslišan kot priča, ker je stranka po nem. odvetniku napravila vlogo, rekoč, da se ji zdi, da ni prav iz povedala, ker ni razumela sodnika, a pisalo pa da se je tudi vse v nemščini. Sploh pa bo treba o tem g. dr. Moraku spregovoriti o priliki nekaj več.

Taki slučaj se vedno ponavljajo. Ali je to znano gospodu grofu Gleispachu? Ali je to njegova volja ali je volja sodniškega predstojnika ali pa delajo g. pristavi po svojem lastnem nacionalnem nagibu? Tako pri kazenskem sodišču. Kakšen pa je gosp. okrajni sodnik? Ravno takšen! Niti enega sklepa ne naredi slovenskega, temveč samonemške! Tudi skoraj vse napise na pisarnah ima samonemške. Pred njegovo pisarno je tudi samonemški napis, kakor da bi bil on le za Nemce v Ptuj. Kakor smo omenili, je vsak sklep v slovenskem jeziku, ki izide od dr. Glasa, le bela vrana. In glejte, še neko drugo napako ima! Slučajno sem dobil neki slovenski sklep v roke. Bil je dostavljen nekemu slovenskemu odvetniku, sicer bi itak ne bil slovenski, — in kaka slovenščina! »Se je na Vašo prošnjo ne oziralo, ker je ne o pravem času vložena bila!« Zanimalo me je, kako ta akt izgleda in grem ga osebno pogledat. Glejte, čudite se, na aktu je bil ta sklep nemški, zraven pa napisano »slov.« Njegov perovodja, ki je sam nemški in ki sam ne zna slovenski, je moral prestaviti ta sklep na slovensko, in potem si lahko mislimo, kako izgledajo taki sklepi. Ali se sodnik dr. Glas, ljubljeneč Gleispachov, sramuje v aktih slovenski pisati, ali pa se ne upa, ker bi sicer prišel v nemilost? Eno ali drugo je pa obsodbe vredno in se mora temu izzivanju enkrat konec narediti.

Omenimo pa še jeden slučaj. Pred par meseci je dobil na slovensko vlogo neki ptujski Slovenec nemški sklep. Ker ga je vrnil z opazko, da se mu naj slovenski pošlje, poslal se mu je drugi, ali zopet nemški sklep. In ko tudi tega ni sprejel, poklical ga je dotični sodnik na sodišče, da ga okara. Kje si pravica? Ali je to dopuščeno? Kako pride sodnik do tega, da stranko, ki po pravici ne

sprejme sklepa, katerega ne razume in zaprosi, naj se ji njej razumljiv sklep pošlje, pozove k sodišču, da mora stranka potemtakem zastopj zgubljati čas pri takih sodnikih.

Taki so ptujski sodniki, take so razmere v Ptuj!

Kje ste, naši štajerski poslanci? Obrnite vendar enkrat oči na štajerske sodniške razmere. Posebno Vam priporočamo ptujsko okrajno sodišče. Tukaj je marsikaj, kar ni postavno in je v škodo nam Slovencem.

V Ljubljani, 16. decembra.

Državni zbor.

V predvčerajšnji seji je bilo zopet podanih več interpelacij, med drugimi se je oglašil tudi dr. Šusteršič z znano denunciacijo zoper trnovskega krajnega šolskega načelnika. Posl. Spinčič je interpeliral finančnega ministra zaradi postopanja tržaškega finančnega ravnateljstva pri užituinskem obdačenju. Poslanci Licht, Kink in tov. so interpelirali trgovinskega ministra, naj se obelodani avtonomni carinski tarif. — Potem preide zbornica v nadaljevanje debate o krošnjarskem zakonu. Sprejela sta se samo §§ 16. in 17. K § 16., ki določa izjeme za gotove kraje pri krošjarstvu, je govoril posl. Tambosi ter predlagal, naj se kot taki izjemni kraji določijo: Valsugana na Tirolskem, Kočevje, Poljana, Ribnica, Črnomelj, Novo mesto na Kranjskem, nadalje sodni okraj Bovec in občina Trnovo na Primorskem. Med poslancema Peričem in Heilingerjem je nastal zopet prepir zaradi Bošnjakov. Zoper Heilingerja so se oglašali tudi poslanci Spinčič, Plantan, Fresi in Ferri. Posl. Povše je zahteval dodatek k §, naj se izjemni krošnjari oproste pridobninskega davka ter naj se dovoli prebivalcem Kočevja, Ribnice in Poljan krošnjari z izdelki domače industrije. Govorili so še Peschka, Pacher, Ellenbogen in Stojan. Sprejme se Tambosijev predlog ter se sprejmejo k izjemnim krošnjarem še prebivalci nekaterih okrajev na Moravskem, v Šleziji in na Češkem. Ostali predlogi se odklonijo. — K

§ 17. (ali smejo krošnjari imeti nosače za svojo blago) so govorili Weisskirchner, Šusteršič in Ellenbogen. Razprava se potem prekine. Poslanec Stein predlaga, naj se vrši prvo branje budgetnega provizorija pred onim vojne predloge. Sprejeto.

Rusija za Balkan.

Vsi listi pišejo o izjavi, ki jo je pri- nesel ruski vladni list glede položaja v evropski Turčiji. Izjava pravi, da niso izključene resne komplikacije v zhodni Turčiji. Vsled pravočasnih odredb in nastopivše zime se za sedaj sicer ni bati, da bi se macedonsko gibanje širilo, toda vsa znamenja kažejo na to, da lahko napoči spomladi splošna vstaja. Vsi ti pojavi da niso mogli uiti Rusiji, ki je od nekaj v skrbeh za usodo sorodnih plemen. Potem potrjuje, da je Rusija nagovarjala tako dolgo turško vlado, da se je zadnja udala za potrebne presnove v nezadovoljnih pokrajinah. Tudi avstrijska vlada je ukazala svojemu zastopniku, da se v tem vprašanju popolnoma pridruži ruskemu prizadevanju. Dokler pa bodo trajali v Macedoniji nemiri, se nove turške reforme ne bodo mogle izvršiti, od česar ima škodo le prebivalstvo. Zato pa je treba v prvi vrsti, da se prenehajo agitacije macedonskih komitejev, ki niso dosegli svojega patrijotičnega namena, temu le odvrtačo prebivalstvo od mirnega dela. Rusija stoji še danes na stališču, da je obsoditi vsak poskus slovanskih plemen, spremiti z nasiljem položaj na Balkanu, za kakršnega jamči mednarodni dogovor. Zato ponavlja znova srbski in bolgarski vladi dobrohoteč svoj svet, naj v lastni koristi preprečita nevarno agitacijo. »Carska vlada je opravljena pričakovati, da bodo slovanska plemena, ki morajo svojo svobodo in neodvisnost zahvaliti edino le ruskim nesebičnim žrtvam, tudi ubogala njene navedbe.«

Reakcija v Nemčiji.

Z ozirom na znano nasilje v nemškem državnem zboru in deloma tudi zoper govor nemškega cesarja je spisal star Mommson v listu »Nation« daljšo razpravo pod naslovom: »Kaj nas še more

neprijazno: »Jaz želim z gospodom dr. Brogh Tillom osebno govoriti.«

»Dr. Brogh Till sem jaz«, je odvrnila dama s finim smehljajem. — »Vi?«, je zaupila Ellen s plašnim pogledom.

»Da, draga gospodična; jaz sem doktor ali pravzaprav gospodična dr. Brogh-Till in, kakor sem izvedela, mož, kateri Vas je zadel.«

Obe dekleti pričeli sta se glasno smejati. Ko se je njihova dobra volja poglobila, vprašala je Ellen radovedno: »Kaj sedaj?«

»Jaz sem Vas dobila in obdržim Vas.«

»Toda Vi me vendar ne morete poročiti?«, je odvrnila Ellen smeječ.

»Tega ne. Toda jaz Vam ponujam več, kakor dvomljivo srečo zakonske sužnosti. Saj se je čitalo v vseh časopisih, kako borno ste preživeli svojo mladost, kako krepko ste premagali vse ovire, bila ste učiteljica, vzgojiteljica, blagajničarica, igralka itd., in kako se vas je sreča izogibala, dokler niste prišla na idejo, se »izigrati«. In sedaj sem vas jaz dobila. Ostanite tu, skupno hočeva delati. Vi mi boste pomagali, in akoravno niste dobili nobenega moža, vam je osoda vendar dala zvesto prijateljico in sestro.«

LISTEK.

Nevesta na srečke.

Amerikanska povest. Spisal B. Feldern.

(Konec.)

Godba s svojimi hreščočimi piščali je pričela zopet svirati »Yankee doodle«. Miss Ellen je stala nepremično na estradi, in tudi od občinstva se ni nikdo ganil z mesta, kot da bi vsi čakali na to, da nastopi srečni dobitelj in vzame »glavni dobitke« k sebi. In radovednost, spoznati dobitelja, polastila se je vseh. Mogoče je star, grd, polomljen — to bi bil vendar »špase! In mogoče bo takoj tudi poroka. V Ameriki to ni težko. Treba je le poiskati duhovnika, izmed katerih je bil gotovo vsaj jeden med množico, potem bi se imelo vsaj nekaj užitka za svoj izgubljen dolar.

Toda stvar se je imela zasukati drugače.

Ellen Kemp je izginila za zastorom in na njenem mestu se je prikazal ogromni lepak z napisom:

Ellen Kemp

je dobil

M. Dr. J. Brogh-Till

91. cesta, št. 60.

»Zdravnik, mazač, konjederec!« je upila množica in se počasi porazgubila.

Ellen Kemp je čez uro zapustila hotel, da poišče svojega »ženina«. Šla je z lahkim korakom in veselega srca, kakor kaka inštitutka, ki je ravnokar zapustila zavod in ki zre brez skrbi v svojo bodočnost. V roki je nesla majhno torbico, v kateri je bilo onih 20.000 dolarjev. Stopala je krepko naprej, da je prišla na 91. cesto. Kmalu je stala pred hišo št. 60, katera je napravila nanjo dober utis. Jednonadstropno poslopje, rumenkasto pobarvano, je bilo vzor snažnosti — redkost v tem kraju — šipe pri oknu so se jasno svetile, in za njimi so se videli lonci z dobro gojenimi cveticami. Pogled v stanovanje so zabranjevali snežnobeli zastori. Svetla medena plošča z napisom »M. Dr. J. Brogh-Till« je dokazovala, da je Ellen resnično na svojem cilju.

Malo v zadržki je pozvonila. Neka starejša gospa je odprla vrata in na vprašanje, ako more Ellen Kemp govoriti z

zdravnikom, peljala je mladega gosta v čakalnico. Ko je ostala sama, čutila je Ellen prvokrat močno srce biti. Soba, v kateri se je nahajala, je bila preprosto opravljena, toda skozi okno se je videlo na prijazen vrt in v kletki med oknom je kanarček veselo žvrgolel svojo pesmico. Drugače sta vladala mir in tišina v hiši.

»Kako neki izgleda?« je mislila Ellen, »najbrže kak starejši, spoštljiv gospod, ki ljubi mir. Mogoče je v tem sreča.«

Hišna oskrbnica je prišla in jo povabila, naj se potruži v prvo nadstropje, kjer je ordinacijska soba. Pri vsaki stopnjici, ki jo je prestopila Ellen, bilo ji je srce močnejše. Ko bi bil mlad in lep...

»Miss Ellen Kemp«, naznanila je oskrbnica.

»Prosim, vzemite si prostor«, rekel je neki glas, tako mehek in nežen, da je Ellen vkljub zadregi in sramu, ki sta jo hipno obšla, pogledala kvišku. Pred njo je stala mlada dama, sicer ne lepa, toda ljubke postave. Plavi lasje so bili kot v enec zaviti okoli glave, bistre svetle oči so gledale iz simpatičnega obraza.

Miss Ellen bi bila rajše takoj govorila z dr. Brogh-Tillom in je rekla precej

rešiti? Pred vsem priporoča, naj se združi meščanstvo z delavci, piše: »Prekrat državne ustave se naglo razvija. Ne stojimo ob zaključku, temu ob začetku državnega nasilstva, ki naj bi podrglo nemškega cesarja in nemško ljudsko zastopstvo absolutizmu koristilovne zveze med junkerstvom in kaplanokratijo. Bivša absolutna vlada monarha je bila v primeri s to, ki nam sedaj grozi, blaga in humana vladna oblika. Sedaj naj bi združene koristi najnižje vrste o tem odločevale, kako je na korist vladujoče klike izsesavati državljane, kako vezati znanost. Ako je še kakšna pomoč proti temu državnemu zločinu, se bo dosegla le, ako se združijo vsi sloji in stranke, ki niso zapleteni v to zaroto; seveda je iz te združitve izključiti vse one, ki nosijo liberalizem in narodnost le na jeziku, pritegniti pa je v njo socialne demokrate. Ravno tako napačni in perfidni oglašarski veri se mora storiti enkrat konec, da se deli narod v držujočo in prevratno stranko, in da je prva politična dolžnost delavcev, se izogibati milijonom delavske stranke kot okuženim ter iste pobijati kot državi nevarne. Za današnji težavni in nevarni politični položaj ni nič bolj potrebno kakor sporazumljenje onih liberalcev, ki še imajo pravico se tako imenovati, z delavskimi strankami. Ne sme se več zgoditi, da bi dal svobodomiselnih rajši svoj glas brezsrčnemu ali sramežljivemu reakcionarju, kakor pa socialnemu demokratu. Potem pravi, da sicer ni bil in ne bo pristaš socialnih demokratov, a ne da se tajiti, da ima dandanes ta stranka še največ spoštovanja v Nemčiji. In v zvezi temu priznava Mommensen, da se socialna stranka odlikuje po posebni surovosti nrave. Kakšno mora biti še ostalo strankarstvo v Nemčiji!

Dogodki v Venezueli.

Kakor poroča neka privatna brzojavka, so začeli Angleži dne 14. t. m. bombardovati Puerto Cabello, ker je prebivalstvo zajelo angleški parnik »Tocaze«. Takoj na to je bil parnik zopet izpuščen. Med Nemčijo, Anglijo in Italijo se je doseglo sporazumljenje, da se tudi Italija udeleži blokade. V Puerto Cabelli so Angleži razstrelili kazamate ter zažgali lesena poslopja. Ker se je kazal predsednik neizprosna za zahteve evropskih velesil, se je začelo med prebivalstvom gibanje, naj se isti odstavi ter izvoli Ayala za začasnega predsednika. Tega pa se je Castro zbal ter se izjavil za mirno poravnavo z vevlastmi. Obiskal je tudi nemškega zastopnika ter mu razložil svoje mnenje.

Najnovejša polit. vesti.

Izvršilni odbor čeških državnih poslancev je imel v nedeljo sejo, v kateri se je dognala generalna debata o jezikovnem načrtu. — § 14. na delu. Posl. Breiter je interpeliral ministrskega predsednika, ali res namerava o božičnih počitnicah vladati s § 14 ter rešiti z njim zvišanje civilne liste in budgetni provizorij. — Češki posojilniški uradniki na Češkem, Moravskem in v Šleziji so si ustanovili novo društvo. Ker pa je bilo v pravilih rečeno, da je društvo »za dežele češke krone«, niso dobila potrjenja. — Sodne in upravne reforme v Črni gori se svečano proglasijo dne 19. t. m., t. j. na imendan kneza Nikole. — Nagodbena pogajanja z Ogrsko se bodo nadaljevala med božičnimi počitnicami, kakor se je določilo na ministrskem posvetovanju pod cesarjevim predsedstvom. — Ogrski državni zbor je odobril v tretjem branju hrvaški finančni provizorij. Sladkorna predloga ne pride več letos v razpravo, vojna predloga pa se začne razpravljati dne 8. januarja 1903. — Zoper nemški carinski tarif je bilo v Chemnici 13 soc. demokratičnih shodov. — O demisiji češkega ministra dr. Rezeka se zopet govori v parlamentarnih krogih. — Srbska liberalna stranka je imela velik shod z udeležbo iz cele dežele ter sklenila podpirati vlado, hvaleč program Zinzar-Markovića.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Bilo bi preobširno, če bi hoteli iz cerkvene literature dokazati, kako siste-

matično se je gojilo najblaznejše praznovstvo. Tudi danes se praznovstvo goji. Naj kdo vzame v roke »Življenje svetnikov« in videl bode, da je res. Take abotne izrodke perverzne fantazije more seveda verjeti le popolnoma topo ljudstvo; kolikaj razumen človek se jim mora smejati.

Pa tudi dandanes ni nič boljše, kakor je bilo v starih časih, kó so nedolžne ženske sežigali kot čarovnice. Tudi dandanes smatra katoliška cerkev s papežem vred take reči za verjetne, katerim se vsak drug človek smeje. To je pokazala veleznačilna afera Leona-Taxila. Kar stoji svet, nikdar še ni papeštvo tako obsedelo, kakor v tem slučaju.

Leon Taxil je bil navaden slepar in vendar se mora reči, da si je s svojimi sleparstvi pridobil veliko zaslug — kajti dokazal je, kake blaznosti in kaka svinjarnstva se s cerkvene strani pospešujejo, razširjajo in prodajajo kot gola in čista resnica.

Leon Taxil se je živil s pisateljevanjem in sicer je izdajal katoliški cerkvi sovražne spise. To pa ni dosti neslo, in vsled tega je sklenil, da se »spreobrne«. To je tudi izvršil. »Spreobrne« se je l. 1885. in papežev nuncij v Parizu, di Rendi, se je koj zanj zavzel in ga pozval, naj postavi svoje pero v službo cerkve.

Taxil se je rad odzval in spisal je celo vrsto knjig, polnih najblaznejših izmišljotin, najgrjih in najneumnejših svinjarnstev in vse te gorostasne knjige so najodločilnejši, najvišji cerkveni krogi priporočali, vse te bedaste oslarije in svinjarije so cerkveni možje verjeli, ker so se je vjemale s cerkvenimi trditvami o hudiču, o zlih duhovih itd. itd., vse te knjige so duhovniki prevajali na razne jezike in jih razširjali v neštevilnih izvodih. Tudi Slovenci smo bili osrečeni s takimi knjigami in »Slovenec« je priobčil več prevodov Taxilovih spisov ter ta nečuvni švindel prodajal kot versko resnico.

Ta švindel, pri katerem sta bila Taxilova sodelovalca Nemec dr. Hacks in Italijan Margiotta, je dosegel svoj vrhunec v »spominih« Miss Diane Vaughan (hčere hudiča Bitru), ki je bila od tedaj slavna oseba v katoliškem svetu, dokler ni ves švindel prišel na dan.

Taxilov švindel je bil pač najprej drznejši, kar jih je svet videl. Taxil je spekuliral na uprav čeznatorno zabitost katoličanov. Njegov pomočnik dr. Hacks je sam priznal, da jima je papeževa enciklika »Humanum genus«, (izdana 20. aprila 1884), ki govori o zvezi Framazonov s hudičem (!) dala snov za njih spekulacijo, češ, — kakor je rekel dr. Hacks — da se da s takimi stvarmi »pri znani lahkovernosti in nepojmljivi neumnosti katoličanov« veliko denarja zaslužiti.

Takega vspeha, kakor Taxilov, pač še ni imel noben švindel.

Leta 1887. je papež Leon XIII. sprejel Leona Taxila v posebni avdijenci, ga srčno hvalil zaradi njegove delavnosti in mu povedal, da je bral vse Taxilove spise in da jih hrani v svoji knjižnici.

L. 1895. je izdal Leon Taxil blazno in nesramno knjigo »Le Diable et la Revolution«. Taxil je to knjigo posvetil papežu Leonu XIII. in papež je to posvetilo sprejel.

Ti izrazi papeževe naklonjenosti za Taxila so bili odločilni za ves katoliški svet. Duhovniki so si pač rekli: Če papež vse to verjame, kar piše Taxil, če papež vse to smatra kot čisto in golo resnico, potem ni nobenega dvoma več. In duhovniki so mogli vso Taxilovo izmišljotino tembolj verjeti, ker so najuglednejši cerkveni pisatelji prav take reči pisali, kakor Taxil.

Lahko bi navedli celo vrsto izjav različnih kardinalov, nadškofov, škofov, prelato, profesorjev bogoslovja in drugih cerkvenih imenitnikov, ki so se vsi z navdušenjem izrekli za Taxilove izmišljotine. Med tistimi, ki je gorel za Taxila, je bil tudi ranjki kardinal Missia. Prav Missia je provzročil, da so bili neki Taxilovi spisi prevedeni tudi na slovenski jezik in Missia je z radostjo pritrdil misli, naj se ustanovi slovenski »Pelikan«, časopis za sistematično taxilovanje. Le razkritje Taxilovega švindla je vzrok, da slovenski »Pelikan« ni bil ustanovljen.

Dve izjavi moramo pa vendar pribiti, da se spozna cela stvar; l. opozoriti moramo na korespondenco rimskega kardinal-vikarija kardinala Parocchija in papeževoga tajnika z Diano Vaughan in na protiframasonski kongres v Tridentu leta 1896.

Pri tem je treba vpoštevati, da Diana Vaughan sploh nikdar živela ni, da je živela samo v fantaziji Taxilovi.

Kardinal Parocchi je dne 16. decembra 1895 pisal tej Diani Vaughan — ki nikdar živela ni — da ji pošilja po papeževem naročilu posebni papežev blagoslov, da se bo srečnega čutil, če pride v Rim in da čita z

gorečim zanimanjem njene spomine in da je njeno spreobrnjenje jeden najkrasnejših triumfov milosti božje.

Dne 26. maja 1896 je papežev tajnik R. Verzichi pisal tej Diani Vaughan, da jej po papeževem naročilu naznanja, da je papež z velikim zanimanjem čital njene spise (to je: Taxilova sleparska zmašila).

Dne 11. julija 1896 pa je Diani pisal papežev tajnik monsignor Vincenzo Sardi in jo v papeževem imenu pozivljaj, naj nadaljuje svoja razkritja.

Kako so se morali Taxil in njegovi pajdaši smejati, ko so čitali ta priznanja, da papež in prvi cerkveni dostojanstveniki verjamemo njihove bedaste in ostudne izmišljotine. (Dalje prih.)

Dnevne vesti

V Ljubljani, 16. decembra.

— Waschechter Windischer.

Sobotni »Slovenec« je pobral »figo« od take parlamentarne pokveke, kakor je celjski poslanec Pommer ter jo vrgel na naprednega slovenskega poslanca. Ta »waschechter Windischer«, pravi Pommer, še v odsekove seje ni prihajal, ko se je razpravljal krošnjarski zakon. Če bi utegnili to razkritje biti komu v spodtiko, bodi mu pojasnjeno, da je bil poslanec dr. Ferjančič po boleznih zadržan zahajati v obrtni odsek, ko se je obravnaval krošnjarski zakon. — Ta »Slovenčeva« notica pa nam daje povod, da vprašamo, kje so pa bili oni poslanci, katere je odposlal Šusteršičev klub v obrtni odsek, ko se je razpravljal krošnjarski zakon? Le-ti so pa bili zraven, a so — molčali! Je torej vendar res, da so klerikalci šele po in vsled Plantanovega govora našli svojo naklonjenost za domače krošnjarje, in sedaj stavijo njim v prid mogoče in nemogoče predloge, katere z malimi izjemami zbornica pridno odklanja. Pesek v oči!

— **Celovski škof** ima že svojo tiskarno v Celovcu. To je tiskarna sv. Jožefa. Ustanovil jo je, da odje tiskarni družbe sv. Mohorja kar mogoče zaslužka. Zdaj je kupil v Beljaku tiskarno in dobil ž njo v roke list, ki je bil doslej glasilo dr. Steinwenderja. Plačal je za to tiskarno 98.000 K, katere mu je posodila družba sv. Mohorja.

— **Marnberški drobiž.** I. Vzeli so mu ga. Pred dobrim mesecem peljala sta se Klobučar in Pelc v Maribor. Slišala sta tam vznemirjajoče ju govorice, vsled česar se je Klobučar takoj podal k okrožni sodnji. Zvečer se je hotel vrniti s Pelcem v Marnberg. Od tistega časa pa Klobučarja nismo več videli. Pelc je namreč prišel sam; iskal je nujno dekana Hecla po vseh gostilnah in kotih, dokler ga ni ob 11. uri ponoči srečno zalotil v neki gostilni. Sporočil pa mu je kratko, a grozno vest: »Prišel sem sam, Klobučarja so mi vzeli in zaprli! — II. Njega ni. To je bilo res nekaj groznega. Vršilo se je takoj bojno posvetovanje konsumarjev. Sklenili so, farbat ljudstvo, sebi pa delati korajž, češ, saj ni nič. Hecl, Klobučarica in »general« Brus, so trosili in še trosijo tolažilno vest, da Klobučar v kratkem pride. »V četrtek bo že doma«; »v nedeljo pride«; »v četrtek bo gotovo že tukaj, je telegrafiral«, in tako naprej. Poteklo pa je precej nedelj in četrtekov, potekel je že cel mesec, a — njega ni! — III. Še vedno mu zupajo. Klobučar ima res srečo, naša duhovščina mu še vedno popolnoma zaupa! Tako je vsaj izjavil znani »sveti Henrik«. Saj pa to ni čuda. Če se pomisli, da farška bisaga nikdar noče biti polna, je umevno, da ti ljudje zagovarjajo tudi človeka, ki je — na krščanski podlagi seveda — svoje žepce s tujim denarjem polnil. S tem se je namreč šele pokazal pristnega klerikalca. Saj tudi duhovniki radi »klobučarije«, ergo: gliha vkup striha! — IV. »Le vkup, le vkup, uboga gmajna«. Likvidator konsuma, dekan Hecl sklical je občni zbor, da poroča o likvidaciji. Ker si ne upa zapisnika falsificirati, najel je »generala« Brusa, da zbobna člane skupaj. In Brus je to nalogo dobro izvršil. Slišal sem tale pogovor: »General« Brus (sreča kmeta na cesti): Ti, popoldne ob treh pridi v konsum, imamo zborovanje. — Kmet: Kaj pa je spet? — Brus: Sklenilo se bo, da dobimo denar nazaj! — Kmet: A tako, potem pa že pridem. — Brus: Le pridi, drugače te tako ne rabimo, kakor da se te bo štel, ker nas mora biti čez sto, si-

cer nič ne opravimo. — Kmet: Kaj pa Klobučar? — Brus: V nedeljo bo že doma! Saj ni tako, kakor ljudje govorijo. On je čisto nedolžen! — Kmet: Če je le res, bi bilo dobro za njega! — Brus: Res je, res. Tedaj le pridi ob treh, ne smeš pozabiti. — In Brus je hitel naprej, da morda vlovi še kako pobožno ovčico, ki bo »samo štel«. — »Le vkup, le vkup...!«

— **„Politik“** je v svoji nedeljski številki priobčila prevod dr. Tavčarjeve povesti »Tiberij Panonika«. Prevod iz peresa gdč. Zofke Kvedrove je jako dober.

— **Božičnica** I. in II. mestnega slovenskega otroškega vrtca vrši se, kakor običajno, tudi letos skupno dne 18. dec. t. l. ob 4. uri popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«, h kateri se prijatelji otrok vljudno vabijo.

— **Povodom izrednega pomnoženega poštnega prometa** v božičnem času, se bodo od 21. do 24. podaljšale uradne ure pri tukajšnji predaji pošiljatev vožne pošte, in sicer tako, da se bodo od 8. ure jutraj do 7. ure zvečer brez presledka vsprejemale pošiljatve. Občinstvo se zaradi tega z ozirom na lastno korist, kakor tudi na to, da pošti omogoči, njeno težavno nalogo laže in ugodnejše rešiti, nujno povablja, da prinese, kolikor mogoče, že v dopoldanskih urah ali vsaj kmalu popoldne pošiljatve na pošto, ako želi, da se takoj isti dan odpošljejo. V svrhu, da gredo pošne manipulacije hitreje in lažje od rok, se priporoča zavoj obsegu, teži in daljavi pota primerno trdno in trpežno narediti in natančno in razločno nasloviti. Naslov sam naj se zapiše naravnost na papir, platno, ali v kar je blago zavito; če bi pa to ne bilo mogoče, naj se naslov na pošiljatev prišije ali pa tako prilepiti, da se cel naslovni listek dobro in trdno drži, nikakor pa ne zadostuje, naslov samo s pečatnim voskom napečatiti. Zelo se priporoča tudi v pošiljatev prilepiti še drugi taki naslov, ker je potem, ako se je odpre, pošti mogoče, dostaviti jo, tudi če bi se zunanji naslov izgubil ali pa tako izbrisal, da ga ni mogoče več brati. Želeti je tudi, da stranke spremnice pravilno napišejo in vsebino natanko naznanijo, da se jim ne delajo ovire pri predaji. Da bode mogoče dohajajoče pošiljatve hitreje dostavljati, se posamezne stranke kar najuljudneje prosijo, dostavljalca poštnih pošiljatev kolikor mogoče hitro in nemudno odpraviti, t. j. hitro podpisati oddajne listke in poravnati pristojbine, kajti vsako tudi najmanjše zadrževanje zavira občutno ves promet.

— **„Zveza slovenskih pevskih društev“.** Prvotni osnivalni odbor je ravnokar razposlal vsem slovenskim pevskim društvom nastopno okrožnico: Pravila »Zveze slovenskih pevskih društev« so oblastveno potrjena in »Zveza« prične svoje delovanje v smislu § 55 pravil takoj, ko bode pristopilo vsaj šest pevskih društev. Ker pa mora po § 6. pravil vsako posamezno društvo svoj pristop k »Zvezi« skleniti na svojem občnem zboru in ta sklep pismeno naznaniti zveznemu upravnemu odboru, obrača se prvotni osnivalni odbor »Zveze« do vseh slovenskih izrecno pevskih in pa takih nepolitičnih društev, ki poleg družega svojega namena goje tudi slovensko petje, naj blagovolé proučiti priložena društvena pravila in naj, ako na svojem občnem zboru sklenejo pristop k »Zvezi«, ta sklep pismeno prijavijo osnivalnemu odboru vsaj do 1. marca 1903. Prijave sprejema do tedaj gosp. prof. Matej Hubad, koncertni vodja »Glasbene Matice« v Ljubljani, pozneje pa upravni odbor, ki se bo volil na glavni skupščini. Zdržižitev vseh slovenskih pevskih društev bode velike važnosti ne samo za razvoj petja posameznih pevskih društev, ampak tudi eminentno kulturnega in socialnega pomena. Trdno torej upamo, da ne bode nobenega slovenskega pevskega društva, ki ne bi pristopilo k »Zvezi slovenskih pevskih društev«. Takoj po preteku obroka za pristop se bode sklicala skupščina zveznih odposlancev (občni zbor), da se voli upravni odbor in da s tem »Zveza« redno začne delovati.

— **Štajerski šolski zakladi.** V proračunu za leto 1903 je za deželno šolski zaklad stavljenih 5.155.000 K, za normalno šolski zaklad 19.000 K in za učiteljski penzijski zaklad 571.000 K.

— **Učiteljske vesti na Štajerskem.** Umrli je v Zavrču učitelj g. Fr. Pristernik. V stalni pokoj je stopil nadučitelj pri Sv. Martinu v Rožni dolini g. Anton Lajnski. Nadučitelj pri Sv. Kunigundi na Pohorju je postal gosp. Josip Močnik.

— **26 ur igral na klavir.** V Gorici je nastopil v gledališčni dvorani neki Kamilo Baucia, ki je igral na klavir od 8. ure zvečer v soboto do 10. ure zvečer v nedeljo. Ob 6. v jutro v nedeljo je pil črno kavo. Potem je nadaljeval igro do 2.55 popoldne. Ta čas ga je preiskal dr. Bramo, ki je konstatiral, da je v njem vse v redu. Potem je spil zopet malo črne kave in čašico marsala ter igral do 10. ure zvečer. Žila mu je bila v tem času 120 v minuti. Igra se je vršila ves čas pod strogim nadzorstvom. Baucia je šel sedaj na Ogrsko, kjer se misli predstaviti z igro 36 ur neprestanega igranja.

— **Postaja Tavčarjev dvor** je slaba, silno majhna lesena baraka brez peči. Na tej postaji se povprečno proda 1000—1200 kart na mesec. Prosilo se je že za zgradbo večje postaje, pa zastoj. Sedaj bo prosilo »Planinsko društvo« in vse občine v okolici. Ljudje morajo v dežju in mrazu na prostem čakati na vlak, ker je tako malo prostora v baraki in po zimi tako mrzlo.

— **Panorama.** Ta teden je na vrsti nekoliko slabjša serija. Ne le, da nas nemški cesar sploh prav nič ne zanima, ker dvomimo o njegovi odkritosrčni ljubezni do Avstrije, njegove misli o Slovanih pa se jako slabo strinjajo s pristno, plemenito humaniteto, so tudi slike nekam površno izdelane, večinoma meglene. Zato pa bo serija prihodnjega tedna veliko vredna, — na vrsto pride namreč večni Rim, in tega si more vsak ljubljanski omikanec ogledati.

— **Ogenj v Laverco.** Predvčeršnjem okoli 9. ure zvečer je bila ljubljanska prostovoljna požarna bramba telefonično poklicana k požaru v Laverco. V najkrajšem času se je zbralo 30 mož pod vodstvom društvenega načelnika gosp. L. Striceljna ter se odpeljalo z brizgalnico, parno brizgalnico in vozom za mostovo na lice mesta. Po jako napornem delu in s pomočjo prostovoljne požarne brambe iz Škofelje, katera je tudi pod vodstvom svojega načelnika g. Ogorelca prihitela na pomoč, posrečilo se je šele ob 6. uri zjutraj ogenj lokalizirati. Prostovoljna požarna bramba iz Škofelje je delala z dvema, ljubljanska pa s šestimi cevmi. V skrajni nevarnosti je bilo glavno poslopje in drugi, v bližini ležeči objekti radi velike bližine gorečega, s senom, šoto in drvi napolnjenega poslopja. Včeraj popoldne je bila ljubljanska požarna bramba zopet klicana ter je hitelo 8 mož pod vodstvom društvenega adjutanta g. Josipa Turka s trainom na pogorišče ter delalo neumorno, dokler jim ni vođa pošla. Šele ob 8. uri zvečer so se vrnili od dela zmučeni domov. Škoda se ceni približno na 30.000 K. Le ljubljanski požarni brambi se je zahvaliti, da ni prišlo še do večje nesreče.

— **Zaradi požiga na Laverco** so zaprli Lenčetovega kočijaža Mat. Krašnarja, kateri je sumljiv, da je iz maskevanja ogenj zanetil.

— **Otroka pustila** je včeraj popoldne delavka Mana Šubertova iz Ponove vasi, občina Št. Jur pri Ljubljani, posestniku Pavlu Mrzlikarju na Ilovici št. 3. Okrog 4 ure popoldne je prišla z dvema mesecema starim otrokom v hišo in prosila, če se smé malo pogreti. Ko se je napravil mrak in je otrok jokel, je vzela plenico in rekla, da jo nese ven, češ, da bode mrak jok otroku vzel. Bilo pa je tako, da je mrak vzel otroku mater.

— **Prijet tat.** Policija je prišla danes dopoldne brezposelnega natakara Daniela Pogačnika, kateri je v noči od 14. na 15. t. m. ukradel natakariju Ivanu Zupančiču iz Begunj zimsko suknjo. Pogačnik je imel suknjo na sebi in je dejal, da jo je kupil v Trstu.

— **Nezgoda.** Danes opoldne pripeljali so v deželno bolnico posestnika S. Strojca iz Zapuš pri Radovljici. Doma mu je padlo bruno na levo nogo in mu jo v členku zlomilo.

— **Tatvina.** Frančiška Pirmanova na Turjaškem trgu št. 6, je danes ponoči prenočevala neko Pavlino Kobalovo iz Loke pri Celju, katera ji je danes zjutraj, predno je odšla, ukradla predpasnik.

— **Zaprli so brezposelno delavko** Marijo Simonič, ker je pokradla Filipu Rainingu, poslovojni v tovarni za vžigalice na Poljanski cesti, obleke, hišne in kuhinjske oprave v vrednosti nad 160 K.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Mestni trg št. 27. Od 5. do 12. decembra je dela iskalo 5 moških in 17 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 4 moškim in 23 ženskim delavcem, v 21 slučajih je bilo delo sprejeto. Od 1. januarja do 12. decembra je došlo 2791 prošelj za delo in 2340 deloponudb. V 1591 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj: 2 gostilniški kuharici, 8 deklic za vsako delo, 5 kuharic, 2 deklici k otrokom, 2 natakariji, 5 gostilniških deklic, 1 kočijaž, 4 konjski hlapi. Službe iščejo: 2 trgovska pomočnika, 2 pisarja, 1 ključavničar, 1 graščinski oskrbnik, 1 najemnik gostilne, 2 hišnika, več trgovskih slug, 5 računajočih natakarij, več trgovskih prodajalk, 2 gospodinj in drugi posli. Stanovanja: Oddati je več mesečnih sob. V najem se iščejo razna stanovanja.

— **Carjev Cagliostro.** Pri carju baje ima že delj časa velik vpliv neki hipnotizer in okultist Filip. Odkod je, nihče ne vé. Nekateri povedajo, da iz Črne gore, mnogo jih je tudi, ki ga imajo za Čeha. Brez njega se car ne loti nikakega dela. Spiritist pokliče baje carju vselej duha Aleksandra III. Kar reče spiritist, pravzaprav duh Aleksandra III, to odločuje o usodi ruskega naroda.

— **Najnovejše novice.** Hude nalive so imeli v Siciliji. V Girasole se je podrl šest hiš, v Tortoli pa tri. Tudi več oseb je ranjenih. — **Otroka in sebe je ustrelila** na Dunaju šivilja M. Nikodim. — **Zoper dvo-boj.** Shod zdravnikov v Subotici je sklenil, da ne bo nobeden zdravnik več interveniral pri dvobojih. Ta sklep je posledica zadnjega dvoboja, v katerem je bil odvetnik dr. Ernuszt ustreljen. — **Huda zima vladala** v Dalmaciji. V Zadru je zmrznilo sedem oseb. — **Smotnišnica se je razletela** na otoku Isola dei Liri. Trije delavci so mrtvi, več jih je ranjenih. — **Čoln s štirimi osebami zginil.** Iz Trsta sta se odpeljala dva visokošolca z dvema prijateljskima spretnostjo na morju. Nobeden se ni več vrnil, tudi čoln so zaman iskali. — **Kazensko postopanje zoper list »Vorwärts«** je na predlog Kruppove rodbine vstavljeno. — **Blazni Mul-lah** še živi ter je v odgovor na vesti o njegovi smrti poslal Angležem izzivajoče pismo. — **Pokopani burski zakladi.** Splošno se govori, da blagajna Transvala ni bila prepeljana v Evropo, temuč je v domači zemlji pokopanih nad 130.000 funt. sterl. — **Nenavaden samomor.** Na Dunaju se je usmrtil 27 letni zasebni uradnik na ta način, da se je vlegel v zaboj ter potegnil za seboj težko obloženi pokrov in se zadušil.

— **Večni dijak.** »Zeit« poroča: Neki dunajski dijak je dobil od svojega bogatega strica letno rento 10.000 kron s pogojem, da postane doktor. Dijak, ki je dosihmal jako malo maral za študije, lotil se je knjig in v dveh letih je zamujeno popravil, napravil je izkušnjo ter postal doktor. Torej čudite se! Zdaj se mu je priljubilo študirati. Ker je že bil doktor prava, se je dal zapisati med filozofe in zdravnike in tudi iz teh predmetov je napravil že izkušnje. Zdaj je 48 let star ter je odšel v Prago, da tam študira na tehniki — no, in kadar bo gotov z vsemi človeškimi znanstvi, bo lahko tudi gotov s svojim — življenjem.

— **Tonček in Tončka.** Rada sta se prej imela, a ko je pred nekaj tedni dal Tonček Tonček v krčmi tri klobute, se je ljubezen spremenila v mržnjo. Ta teden je moral priti Tonček h karlin-skemu sodišču v Pragi, kjer je Tončka tako le utemeljevala svoje razloge: »Ponižno prosim, g. sodnik, naj ga le obsodijo, ker drugače ne bo za me maral noben fant več, ako se tako meni nič tebi nič fantim v krčmi oklofutati.« — Tonček se je izgovarjal, da to niso bile »prave« klobute, temuč le rahlo cmoknenje roke po licu, in takih se baje razdeli pri vsakem plesu na Češkem cele vagone. Toda razžaljeno dekle ni hotelo odpustiti in Tonček je moral iti za 24 ur v luknjo.

— **Komična zamena.** Nedavno je policaj Ginnin aretiral v New Yorku John Hillyarda, ker je z nekim prijateljem v samostanu št. 109 zapadna 31. ulica ponoči zvonil in vprašal nuno, ki je vrata odprla: »Kje imate dekleta?« Redovnica je postala nezavestna, kajti vprašanje ni bilo baš dostojno. Obiskovalca se pa za redovnico nista mnogo zmenila in sta odšla dalje v zadnji del samostana, kjer so dekleta pod nadzorstvom neke sestre, molila in jih veselo pozdravila z običajnim »Hello Girls« ter jih pričela poljubovati. Med tem je neka druga sestra pozvala policajca, kateri

je samostanska obiskovalca aretiral. Samostan je bil prej last takozvane »Madame Bonaparte«, česar Hillyard najbrže ni vedel.

— **Kako na Kitajskem obešajo.** V Kaumi so nedavno obsodili nekega roparja na smrt. Ker pa je hotelo imeti prebivalstvo dovolj užitka, se je sklenilo, roparja obešati — 12 ur. Zjutraj ob 8. so ga privlekli sredi mesta, kjer je že čakalo na stotine ljudstva. Vtaknili so mu glavo v takozvani lesen »ovratnik«. Pri tem je obsojenec prosto visel v zraku, le z brado in zadnjim delom se je upiral ob desko. Da bi pa ne izdihnil pred 8. uro zvečer, so ga rabeljni zdaj pa zdaj za noge vzdignili, da je prišel zopet k sapi. Ko pa se je bližala 8. ura zvečer, a ropar je še vedno živel, začeli so ga nategovati za noge ter mu na iste privezovali čimdalje težje kamne, da se je truplo vidno podaljšalo, oči se izbulile ter nastopila grozna smrt.

— **Znižani tarifi za razveljavljanje zakonov.** Vatikan dela z razveljavljenji zakonov velikanske kupčije. Dohodki iz te »panoge« prinašajo Rimu povprečno nad 3 mil. K na leto. To imajo baje za »priboljšek« kardinali. Odkar pa se je izvršila znana sleparska aféra kanonika Rosenberga, premišljuje papež, kako bi se znižali tarifi pri procedurah za razveljavljanje zakonov. Papež bi baje bil za to, da se ta cerkvena pristojbina sploh opusti, toda temu se protivi onih šest kardinalov, ki si tozadevne dohodke razdeljujejo med seboj. Škoda bi bilo za kako tako tolsto riho, kakor je bil na primer monakovski knez, ki je plačal Vatikanu 2 milijona kron za razveljavljanje svojega zakona.

— **Koncert roparjev.** Nedavno so obiskali tatovi hišo Chas, S. Starka v New Yorku. Obitelj Stark je bila v gledališču in to priliko so porabili tatovi za svoj posel. Med tem, ko so tatovi vso hišo preiskali in nabrali za 1300 dol. zlatnine, igral je eden njihovih kolegov na glasovir, katerega so siloma odprli. Šele, ko so tatovi ukradeni blago odnesli, je s koncertom prenehal. Sosedje so naravno mislili, da je obitelj doma, zajedno pa tudi niso mogli slišati ropata, katerega je povzročilo odpiranje raznih omar.

— **Ciganski humor pred sodiščem.** Orožniški stražmešter Beneš v Lounah na Češkem je onidan aretiral več cigánov, ker so po okolici kradli. Sodnik vpraša ciganko: »Kje si ukradla gos?« — Ciganka: »Ne vem, lepo prosim, mi v ta kraj ne zahajamo in tu ne krademo, ker so tu hudi žandarmi.« — Sodnik: »Ali je gos hodila?« — »Ne, prosim, ona je čepela, in jaz sem jo rajši zadavila, da revica ne zmrzne.« — Sodnik: »Kaj gos tudi zmrzne, ti lažnica?« — Ciganka: »Jaz ne vem, ali ljudje tako govoré.« — Sodnik (k ciganu): »S čem se živiš?« — Cigan: »Muziko delam.« — Sodnik: »In kje imaš instrumente?« — Cigan: »Te ima, prosim, stric.« — Sodnik (k drugemu ciganu): »S čem pa se ti živiš?« — Cigan: »Ponižno prosim, jaz delam remenca.« — Sodnik: »In kje imaš orodje in obrtni list?« — Cigan: »Prosim, to ima teta.« — Sodnik (jezno): »Seveda, ti delaš muziko in orodje ima stric, ti se živiš z obrtno in orodje ima teta. Seveda! Tatovi in potepuhi ste — to je vaša obrt! Marš 10 dni v luknjo in dva posta zraven!«

— **Odtiski prstov** ali takozvana daktyloskopija igra jako važno vlogo v kazenskem zasledovanju. Brazdice in črtice na notranji strani dlani in prstov so pri vsakem človeku drugačni, in zato se iz takih odtiskov najzanesljiveje sklepa na identiteto. Daktyloskopija je celo v manj kultiviranih državah že davno v rabi. V Indiji mora vsak penzionist pritisniti pobotnici svoj palec, da so uradi prepričani, da penzionist res še živi. Ravno tako morajo storiti kandidatje, ki pridejo k državnim izpitom, da se komisija uveri, da niso poslali morda kakega namestnika. V Bengaliji se mora v ta namen vsak notarski akt zapečatiti z odtiskom palca leve roke. V Argentini, Egiptu in Angliji je daktyloskopija uvedena v kaznilnicah. Najčesče je mogoče morilec zaslediti po odtiskih, ki jih je ostavil v okolici svoje žrtve. Mikroskop pa omogoči, da se vidi celo odtiski prstov na papirju, vsled česar bo mogoče zaslediti pisce anonimnih pisem. Zato se namerava tudi v vse avstrijske kazenske oddelke poleg anthropometrije (merjenje zločincev) uvesti tudi daktyloskopijo.

Društva.

— **Slovensko bralno društvo v Litiji** je imelo v soboto svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen predsednikom g. Fran Slano.

— **Narodna čitalnica v Novem mestu** ima v nedeljo, dne 21. t. m. ob 11. uri dopoldan izredni občni zbor. Spored: 1. Volitev odbora. 2. Predlogi. NB. Rednega občnega zbora dne 13. t. m. se je tako malo članov udeležilo, da nikakor ni kazalo voliti novega odbora. P. n. člani se pozivljajo, da se nedeljskega izrednega zborovanja v obilem številu udeležijo.

Književnost.

— **Tavčarjeve povesti.** Danes je izšel peti zvezek »Povesti« dr. Ivana Tavčarja. Ta zvezek obsega povest »Mrtva srca«, ki je bila obelodanjena v »Ljubljanskem Zvonu« l. 1884. in satiro »4000«, ki je tudi izšla v »Ljubljanskem Zvonu« in sicer l. 1891. Peti zvezek dr. Tavčarjevih povesti stane broširan 2 K 40 v., v platno vezan 3 K, v pol franc. vezbi 4 K 20 v.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je Fr. Stein vprašal predsednika grofa Vetterja, če hoče pri ministrskem predsedniku Körberju posredovati, da se iz ozirov na češko obstrukcijo črta iz proračuna subvencija mestu Pragi v znesku jednega milijona kron. Vetter sploh ni dal odgovora. Zbornica nadaljuje razpravo o krošnjarskem zakonu, a udeležba je pičla, zanimanja pa ni nič. Prihodnja seja je jutri.

Dunaj 16. decembra. Poslanska zbornica reši še ta teden zakon o terminski kupčiji. To bo jedini pozitivni uspeh tekočega zasedanja, kajti krošnjarski zakon se v tej obliki ne uveljavi.

Dunaj 16. decembra. Nekateri tukajšnji listi trde, da hoče minister Rezek odstopiti, ker Čehi niso privolili, da se proračunski provizorij parlamentarno reši. Od poklicane strani se označuje ta vest kot popolnoma neutemeljena.

Dunaj 16. decembra. Danes bodo imeli češki klubi posvetovanje o spomenici glede jezikovnega vprašanja. Spomenica se razglasi jutri zvečer.

Dunaj 16. decembra. Ministrski predsednik Körber je danes industrijalcem obljubil, da se vsi neporabljeni krediti zadnjih treh let porabijo sedaj za naročbe vsakovrstnih potrebščin, da se tako pomore industriji.

Dunaj 16. decembra. Uradna »Wiener Zeitung« prijavlja danes cesarski patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori. Deželni zbor istrski je letos sklican v Pulj. Kakor znano, je grof Badeni z ozirom na napade na hrvatske in slovenske poslance v Poreču, prvi sklical istrski deželni zbor v Pulj. Vsled bur-nih protestov Italijanov je potem grof Thun sklical deželni zbor v Koper in so bile zadnje tri sešije v Kopru. Zdaj je deželni zbor zopet sklican v Pulj in s tem se je zopet razvilo vprašanje, kje bo legalni sedež istrskega deželnega zbora.

Praga 16. decembra. Trgovske in obrtne zbornice v Pragi, v Plznu in v Budjeovicah so se dogovorile, da priznajo nemškim manjšinam v teh zbornicah samo tiste jezikovne pravice, kakor jih hoče nemška večina trgovske in obrtne zbornice v Olomucu pripoznati češki manjšini.

London 16. decembra. V parlamentu je bila podana interpelacija, ki ostro obsoja, da so Nemci več venezolanskih ladij potopili. V obče vlada mnenje, da je to postopanje nemške ekspedicije navadno brigantstvo. Ministrski predsednik Balfour in minister zunanjih del Cramborne sta izjavila, da se angleška mornarica tega čina ni udeležila in da zadeva vsa odgovornost nemško vlado.

Novi York 16. decembra. Mero-dajni krogi so indignirani zaradi postopanja Nemcev in Angležev proti Venezueli. S potopljenjem venezuelanskih ladij in bombardiranjem Puerto Cabella sta Nemčija in Angleška kršili obljubo, ki sta jo dali Združenim državam. Senator Cullom, prezident odseka za zunanje zadeve, je izjavil, da bi Združene države zaklicale Angležki in Nemčiji odločno: stoj — če bi poskusile izkrcati vojaštvo in se polastiti glavnega mesta.

Borzna poročila.

Ljubljanska

KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Uradni kurzi dunajske borze dne 16. decembra 1902.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	101 35	101 55
4 1/2% srebrna renta	101 25	101 45
4% avstr. krona renta	100 50	100 70
4% zлата	120 70	120 90
4% ogrska krona	98 —	98 20
4% zлата	120 25	120 45
4% posojilo dežele Kranjske	97 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spljete	99 75	100 75
4 1/2% posojilo mesta Zadra	100 —	101 —
4 1/2% bosn.-herc. žel. posoj. 1902	99 80	100 80
4% češka dež. banka k. o.	99 25	100 25
4% z. o.	99 25	100 25
4 1/2% zast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	100 60
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 —	106 90
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	100 50	101 50
4 1/2% " " ogr. centr. dež. hr.	100 50	101 25
4 1/2% " " hip. banke	100 65	101 65
4 1/2% obl. ogr. lokal. želez. d. dr.	99 50	100 50
4 1/2% " " češke ind. banke	99 —	100 —
4% prior. Trst-Poreč lok. želez.	99 50	100 50
4% " " dolenskih železnic	99 50	100 50
3% " " južne želez. kup. 1/1 1/2	290 80	292 80
4 1/2% avstr. pos. za želez. p. o.	99 50	100 50
Srečke.		
Srečke od leta 1854	180 —	184 —
" " " 1860 1/2	183 —	185 —
" " " 1864	249 —	253 —
" " tizske	156 50	158 50
" " zemljske kred. I. emisije	264 —	266 —
" " " II.	263 50	265 50
" " ogrske hipotečne banke	263 50	265 50
" " srbske a frs. 100 —	87 50	89 50
" " turške	110 50	111 50
Basilika srečke.		
Kreditne	18 40	19 40
Inomoške	433 —	438 —
Krakovske	87 —	89 —
Ljubljanske	76 —	78 —
Avstr. rud. križa	75 —	78 50
Ogr.	55 —	56 —
Rudolfove	26 50	27 50
Salcburške	70 —	75 —
Dunajske kom.	76 —	79 —
Delnice.		
Južne železnice	428 —	433 —
Državne železnice	67 25	68 25
Avstro-ogr. banke delnice	678 25	679 25
Avstr. kreditne banke	1546 —	1556 —
Ogrske	672 —	673 —
Žemnostenske	703 —	704 —
Premogokop v Mostu (Brux)	254 —	254 50
Alpinski montan	698 —	702 —
Praške želez. ind. dr.	363 —	364 —
Rima-Murányi	1435 —	1440 —
Trboveljske prem. družbe	465 —	467 —
Avstr. orožne tov. družbe	385 —	3 8 —
Češke sladkorne družbe	295 50	296 50
Valute.		
C. kr. cekin	11 32	11 36
20 franki	19 07	19 10
20 marke	23 41	23 49
Sovereigns	23 94	24 02
Marke	117 10	117 30
Laški bankovci	95 20	95 40
Rublji	2 53	2 54

Žitne cene v Budimpešti.

dne 16. decembra 1902

Termin.			
Pšenica za april	za 50 kg	K	7 85
Rž " april	" 50 "	"	6 74
Koruzna " maj	" 50 "	"	5 81
Oves " april	" 50 "	"	6 33
Efektiv.			
Nekaj vinarja nižji.			

Zahvala.

Preblagorodni gospod dr. Miroslav Ploj, dvorni svetnik in državni poslanec na Dunaju, je blagovolil vodstvu ljubljanske šole v ptujski okolici poslati po poštni hranilnici povodom svoje poroke 50 K za božično ubogim učencem. Za ta blag dar se imenovanemu gospodu najpristrajše zahvaljuje
šolsko vodstvo ptujske okolice.

Doering-ovi božični kartoni.

Svetovati je, da ne čakate na zadnjo uro, ako hočete tudi Vi k svojim božičnim darilom po vzgledu in navadi vseh praktičnih gospodinj en ali več ličnih kartonov z Doering-ovim milom s sovo pridjati. Ti kartoni, v katerih so po trije komadi pristnega Doering-ovega mila s sovo, so toli priljubljeni, da se ne more vselej zadostiti naročilom. Torej nakupiti ob pravem času, to je delo modre gospodinj! Doering-ovi lični božični kartoni se dobivajo povsod brez povišanja cene. (2973)

Primerno božično darilo!

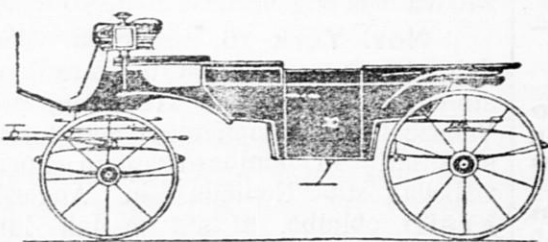
Srečkanje nepreklicno
15. januarja 1903

Glavni dobiček
kron **40.000** kron

Srečke umetniško-obrtnega društva
(2927—9)

priloga
J.C. MAYER
v Ljubljani.

à 1 krono

Imam večjo zalogo

VOZOV

vseh vrst. (2974—3)

Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.

Franc Wisjan, izdelovalec vozov
v Ljubljani, Rimska cesta št. 11.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. decembra: Ana Bitenc, nadarbinka, 79 let, Japljeve ulice št. 2, pljučnica. — Marija Kovačič, delavka, 27 let, Florjanske ulice št. 15, mrtvoud.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806 m. Srednji krašni tlak 786 mm.

Dec.	Čas opa- sovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temper- tura v C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
15.	9. zvečer	743 9	— 9 6	sl. zahod	oblačno	0 0 mm
16.	7. zjutraj	744 3	— 10 7	sr. jvzhod	oblačno	
	2. popol.	744 8	— 7 8	sl. vzhod.	pol. oblak	

Srednja včerajšnja temperatura — 9 6°, nor-
male: — 1 6°

Išče se agent

za razpečevanje žganja v Ljubljani
in v ljubljanski okolici za veliko
tvrdko.

Ponudbe na upravnitvo »Slov. Nar.«
pod šifro: „1002“.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno
čez Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Sel-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zeli ob jezeru, Inomost,
Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb,
Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj
čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Tr-
biž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-
Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga
v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri
17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje,
ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž.
kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 26 m zjutraj osonni
vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost,
Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Lju-
bno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni
vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove
vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Bude-
jevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zeli ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno,
Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m po-
poldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Be-
ljaka, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta,
Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla, čez Sel-
thal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega
mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m
zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 33 m
popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in
ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljub-
ljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri
26 m zjutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
50 m zvečer in ob 10. uri 35 m, poslednji vlak le
ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. —
Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani
vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m
dopoldne, ob 4. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobru.

Led

iz rakovniških ribnikov se prodaja.

Več se poizve v pisarni pivo-
varne Auer (Wolfove ulice 12). (3096)

Gostilničarji in zasebniki

ki si žele kupiti pristna

istrska vina

naj se obrnejo na Pavla Sponza, po-
sestnika v Rovinju. (2880—8)

Teran po 26—32 K za hektl.
Muškatelec, beli » 32—40 » » »

Pošta in železniška postaja Rovinj.

Prešernove
poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-
zgodovinskimi črticami in estetično oceno.
Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeže
ustnje 3 zlate obroke) 3. št. po pošti 3 K 20 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani.

(1832-68)

Zahvala in priporočilo.

Spoštovani gospod
G. Piccoli
lekar „pri angelju“
v Ljubljani.
Po večletni upo-
rabi pri svoji živini
in po velikem po-
vpraševanju svojih
znancev in družin
po Vašem živin-
skem prašku, prišel sem do prepriča-
nja, da je Vaš živinski praž izborna zdra-
vilo, katero bi se ne smelo pogrešati v no-
benem hlevu.

Podgora pri Gorici, dne 13. junija 1902.
(2910-4) b **And. Kocjančič.**

Pomožni uradnik

kateri je že bil pri sodnji v službi, in je moral
radi vojaških dolžnosti službo zapustiti, z dobrimi
spričevali, vojašine zopet oproščen, želi vstopiti
tako ali vsaj do 1. januarja 1903 v službo k sod-
nji ali v odvetniško ali notarsko pisarno.

Ponudbe prosi pod „R. B.“ na uprav-
ništvo „Slovenskega Naroda“. (3058-2)

Poste-restante

„Lipa“

v Tržiču

blagovoli naj odvzeti na pošti pisma pod
označeno številko. Ista se nahajajo na c. kr.
poštnem uradu v Tržiču do 31. decembra t. l.

Poskusite

J. Klauer-jev „Triglav“

naravni rastlinski liker!

Ogreva in oživlja želoce in teló,
Probuja tek in prebavo.
Daje dobro spanje. (415-251)

Edini založnik in imetnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

4 pari čevljev

za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine
za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par
ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi
zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje
1 par moških in en par ženskih modnih
čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi
4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zado-
stuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu
povzetju. (3095—1)

Zaloga čevljev

Jungwirth

Krakov 5.

Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Suha

(3082—2)

bukova drva

24 col dolga, prodaja po najnižji ceni

Makso Laurenčič

Ljubljana, Dolenjska cesta št. 4.

Pripelje jih tudi na dom. — Naročila se
sprejmo ustmeno in pisмено.

Božični in Silvestrov punč

je najboljši, ako se napravi z

„Battle Axe Jamaica Rum-om“

ki je poznan kot

„The Nectar of Jamaica“.

Vsaka izvorna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrdke:

A. A. Baker & Co., London E. C.

Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.

V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculu. (2555-26)

Kdor hoče biti

(3070—2)

lepo, šik in elegantno

oblečen in ob enem varčen, naj si preskrbi potrebno moderno obleko le v

„Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Tja so ravno kar prispale sveže pošiljatve za predstoječe božične
praznike ter je zaloga damskih paletotov, jopic, ovratnikov, oblek za
gospode, športnih in zimskih sukenj, havelokov zopet kompletno sortirana.

Najnižje cene! Dobro blago! Točna postrežba!

Naročila po meri se izvršujejo točno, najfineje in najboljše na Dunaju.
Blago na izbero se pošilja brez povzetja na vse strani.

Z velespoštovanjem pr. F. M. Netschek — Oroslov Bernatović.

Letnina in tisk »Narodne tiskarne«.